

Viss optimism i vikande konjunktur

MeritaNordbankens regionala Konjunkturbarometer över Norrland visar på en vikande konjunktur under hösten. Konjunkturindex föll från 11 i våras till -3 under hösten trots att förväntningarna låg på goda 22. Detta kan till stor del förklaras av en kraftig minskning av industrins orderingång i synnerhet för exportmarknaden men även hemmamarknaden har utvecklats sämre än förväntat. Trots den vikande konjunkturen indikerar indexet på en normalkonjunktur. Även om optimismen avtar så fortsätter företagen att tro på en relativt ljus framtid. Prognosen inför våren ligger på +/- 0 för konjunkturindexet.

I vår förra barometerundersökning varnade vi för en allt för stor optimism framöver. Höstens barometer bekräftar med all tydlighet våra farhågor och de internationella kriserna har haft stor inverkan på de exportrelaterade branscherna så som massaindustrin och sågverken. Merparten av svaren till höstens barometer erhöles under slutet av september till mitten av oktober då den internationella finansiella krisen härjade som värst. Den avtagande exporten samt den finansiella oron tydliggör de skillnader som föreligger såväl mellan länen som branscherna. Höstens barometer visar på en mer markant nedgång för den norrländska skogsindustrin än vad barometern indikerade i våras. Under hösten kan vikande orderingång och produktionsbortfall konstateras i såväl sågverk som pappers- och massaindustrin.

Bland Norrlandslänen är det Västerbotten som uppvisar ett relativt starkt konjunkturindex på 13, där det i första hand är detaljhandeln samt byggsektorn som bär upp indexet. Svagare går Västernorrland med ett konjunkturindex på -16 tätt följd av Norrbotten med ett index på -15. Båda länen har drabbats av den mycket negativa utveckling av pappers- och massaindustrin som väger tungt i länen.

Trots besvikelse inom verkstadsindustrin över orderingångens utfall det andra halvåret 1998, så ökade produktionen påtagligt i första hand på grund av en fortsatt stark efterfrågan på hemmamarknaden. Men till skillnad från verkstadsindustrin ser skogsindustrin med tillförsikt fram emot första halvåret 1999. Det finns en viss risk att företagens förväntningar inför det stundande nya året är väl optimistiska då den internationella efterfrågan väntas avta även om vi ser en ökad tillväxt i Europa.

Konjunkturöversikten för Norrland görs av SCB på uppdrag av MeritaNordbanken och bygger på en enkät som omfattar cirka 700 företag i hela Norrland innefattande fyra huvudbranscher tillverkningsindustri, byggnadsindustri, detaljhandel och uppdragsverksamhet. Svarsfrekvensen ligger på goda 80 procent. I undersökningen ingår Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrlands län. Då stora skillnader i näringslivsstrukturen föreligger i landet så ligger inte alltid den regionala utvecklingen i takt med konjunkturutvecklingen i Sverige.

Investeringarna för Norrland beräknas bli oförändrade under 1998 jämfört med 1997 och för 1999 väntas en volymminskning i storleksordningen 5-10 procent. Trots dämpade investeringar är nivån emellertid fortfarande ganska hög. Gävleborgs, Västernorrlands och Jämtlands län är de län som bedöms minska totalt sett under perioden 1997 till 1999, Norrbotten beräknas öka medan Västerbottens län spås oförändrade investeringar.

Av industriföretagen uppger 44 procent att de kör med fullt kapacitetsutnyttjande mot 57 procent i våras och det största hindret för en fortsatt expansion uppges vara minskad efterfrågan.

För byggkonjunkturen i Norrland så infriades den försiktiga optimism som förelåg i våras, under hösten har en ökning skett framförallt inom företag som arbetar med installation och slutmontering. Även inom bygg och anläggning har det skett en uppgång om än måttlig. Den ökade aktiviteten har resulterat i att sysselsättningen har stigit kraftigt. Infrastruktursatsningar så som Bottniabanan kommer även de närmaste åren att gagna byggandet i stort.

Även en viss förstärkning av detaljhanden kan konstateras, uppdragsverksamheten fortsätter att gå bra även om ökningstakten avtar. Sammantaget innebär detta att tjänstesektorn har den klart starkaste konjunkturen i Norrland.

Ytterligare upplysningar om Konjunkturöversikten för Norrland lämnas den 2 december av Hans Jacobson, chef Regionbank Norrland, MeritaNordbanken, tel 070-697 5965, Bo Sandén, SCB, tel 08-783 4694 eller Tony Seemann, Ekonomiska sekretariatet, MeritaNordbanken, tel 08-614 8494